

स्थानिक स्वराज्य संस्थाच्या सार्वजनिक पाणी पुरवठा
आणि पयदिपांची म.रा.वि.मंडळाची वीज बिल
चकबाकी कसुतीबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ऊर्जा, ऊर्जा व कामगार विभाग

शासन निर्णय क्र.बीएसए-१००३/प्र.क्र.१२११/ऊर्जा-४

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२,

दिनांक:-१४ जून, २००३.

ता.चा:-नगर विकास विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक.संकिर्ण-१०/२००२/प्र.क्र.८६/नवि-२७,
दि.१४ मे, २००३.

प्रस्तावना:-

राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून तसेच शासन अंगोक्त विविध उपक्रमांकडून सार्वजनिक दिवाबती, पाणी पुरवठा व इतर बाबींबाबत जनतेची निगडोत असलेल्या सेवा पुरविल्या जातात. त्यांचेकडून देण्यात येणा-या सेवांपोटी निर्माण झालेली वीज मंडळाची विद्युत देयके घिहीत भुदतीत मंडळास अदा न केल्यामुळे त्यांचेकडे मोठ्या प्रमाणावर वीजबिलाची थकबाकी वाढत चाललेली आहे. मोठ्या प्रमाणावरील मंडळाच्या वीज बिलाच्या थकबाकीमुळे मंडळास रोकड सुलभतेच्या प्रकराला सामोरे जावे लागत असून परिणामतः राज्यातील विद्युत पुरवठ्याची स्थिती चांगली राखण्यास मंडळ असमर्थ ठरत आहे. मंडळाची स्थानिक संस्थाकडील थकबाकी कमी करण्याच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याचा निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

१. राज्यातील महानगरपालिका आणि नगरपालिका सार्वजनिक संस्था यांचेकडील पाणी पुरवठा आणि पयदिपांची नियमित वीज देयके व थकबाकी भरण्यासंदर्भात नगर विकास विभागाने निर्गमित केलेल्या ठरत दि. १४ मे, २००३ च्या परिपत्रकानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
२. महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाने (मजीप्रा) क-याचशा योजना स्थानिक संस्थांकडे विशेषत्वाने रामधंदावतीकडे हस्तांतरित करूनही पुढील थकबाकीच्या कारणास्तव त्या योजनांची वीज जोडणी त्या त्या संस्थांच्या नावे झालेली नाही. त्यामुळे अशा योजनांचे वीज बिल मजीप्रा किंवा संबंधित संस्था यांपैकी कोणीच भरीत नाहीत. अशा सर्व प्रकरणी म.रा.वि.मंडळाने त्या योजनांच्या वीज जोडण्या त्वरित संबंधित स्थानिक संस्थांच्या नावे कराव्यात. मजीप्राच्या नावे दर्शविलेल्या थकबाकीसंदर्भात मजीप्राचे योजना हस्तांतरणापूर्वीची व हस्तांतरणानंतरची थकबाकीची रक्कम म.रा.वि.मंडळाच्या सहाय्याने वेगवेगळी करण्याची कार्यवाही करावी. ही कार्यवाही संबंधित जिल्हापरिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, यांचे मदतीने मजीप्राचे अधीक्षक अभियंता यांनी रोल/एच-३५७(ए)(६००-६-०३)१

ऑगस्ट, २००३ अखेरपर्यंत पूर्ण करावी. अशाच प्रकारची कार्यवाही मंजिप्रा संबंधित अधिकांक अभिवृत्ता यांनी नागरी पाणी पुरवठा याोजनासंदर्भात, जेथे लागू असेल तेथे करावी. याप्रमाणे बीज बिल धकबाकीची विभागणी न झाल्यास ती रक्कम भरण्याची जबाबदारी मंजिप्राची राहिल.

२.१ याप्रमाणे निश्चित केलेल्या धकबाकीचे सुलभ हप्ते निश्चित करण्यासाठी संबंधित स्थानिक संस्था किंवा मंजिप्रा म.रा.वि.मंडळाकडे संपर्क साधतील. धकबाकीच्या हप्त्याची रक्कम म.रा.वि.मंडळाकडे अदा करण्यासंदर्भात कुचराई झाली तर म.रा.वि. मंडळ अशा धकबाकीबाबत दर ३ महिन्यांनी संबंधित जिल्हापरिषद तसेच ग्राम विकास विभाग आणि पाणी पुरवठा विभाग यांच्याकडे संदर्भ करेल. जेणेकरून त्या स्थानिक संस्थेला घाव्याच्या अनुदानातून बीज बिल धकबाकीच्या रकमेची कपात करता येईल. तदनंतरही बीजबिलाच्या रकमेचा भरणा विद्युत मंडळाकडे झाला नाही तर मंडळाकडून विद्युत पुरवठा खंडित करण्याची कारवाई करण्यात यावी. जिल्हापरिषदांच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी ग्रामपंचायतींची चालू बीज देयके भरण्याचे कायदा तपासून त्यांना यासंदर्भात आवश्यक ते दर वाढविणे, खर्चात कपात करणे, इ. ठपाय योजण्याबाबत निर्देश द्यावेत, जेणेकरून बीज बिलाची देयके अदा करण्यास त्या सक्षम होतील.

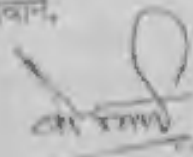
२.२ एकदा बीज बिलाच्या धकबाकीचा मेळ घालून त्यासंदर्भातील हप्ते निश्चित झाल्यावर ग्रहानगरपालिका/नगरपालिका/ ग्रामपंचायतीसालच्या स्थानिक संस्था त्यांची चालू बीज देयके तसेच धकबाकीचे हप्ते नियमितपणे भरण्याची काळजी घेतील. अन्यथा त्यांचा बीज पुरवठा म.रा.वि.मंडळाकडे खंडित केला जाईल जिल्हाधिकारी / जिल्हा पोलिस अधिकारी / विभागीय आयुक्त / जिल्हापरिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी कायदा आणि मुख्यत्वेचे कारण देऊन विद्युत पुरवठा खंडित न करण्याची कार्यवाही करण्याबाबत मंडळावर दबाव आणू नये. अशा प्रकारचे कोणतेही आदेश मंडळावर बंधनकारक असणार नाहीत. मंडळाने असे आदेश शासनाच्या निदर्शनास आणावे. अपवादोत्तमक परिस्थितीत विशेष बाब करावयाची झाल्यास विभागीय आयुक्त / जिल्हाधिकारी यांनी ठरलेल्या विभागाचे आदेश घ्यावेत.

३. पथदिपांचे बीज बिल भरण्यासाठी ग्रामपंचायतींना १०० टक्के अनुदान देण्यात येते. सद्यस्थितीत ग्राम विकास विभागाकडून जिल्हापरिषदांमार्फत संबंधित ग्रामपंचायतींना हे अनुदान देण्यात येते. त्यामुळे ग्रामपंचायतीकडील पथदिपांची बीज बिल धकबाकी मंडळाकडे अदा झाली नाही तर अशा धकबाकीचा वर्षाच्या शेवटी मंडळाकडून शासनास येणे असलेल्या रकमेची मेळ घालून पुस्तकी भाषांयोजनास सदरची रक्कम मंडळास अदा करण्यात यावी. संपादनानंतरही संपूर्ण धकबाकीची वसुली होत नसेल तर संबंधितांचा बीज पुरवठा म.रा.वि.मंडळाकडे खंडित करण्यात येईल.

४. शासनाच्या विविध कार्यालयांद्वारे मंडळास देय असणारी वीज देयकाची रक्कम संबंधित विभागाकडून थेट मंडळाकडे अदा करण्यासंदर्भात कार्यवाही करण्याचा प्रस्ताव या विभागाच्या विचाराधीन होता. तथापि अशा पध्दतीने क्षेत्रीय कार्यालयांची वीज बिले अदा करण्यात आली तर त्यांच्याकडून वीज वापर काटकसरीने न होता तो अनिश्चित होऊन वीज बिलाची रक्कम मोठ्या प्रमाणावर वाढण्याची शक्यता विचारात घेऊन मंडळाची वीज देयके नियमितपणे भरण्याची जबाबदारी संबंधित कार्यालय प्रमुखावर सोपविण्यात येत आहे. कार्यालय प्रमुखानी उपलब्ध अनुदान प्राधान्याने वीज बिल भागविण्यासाठी वापरले. यापूर्वीची म्हणजेच दि. ३१.३.२००३ पर्यंतची सुमारे ४२.६२ कोटी इतकी शासकीय कार्यालयांची वीज बिलाची थकबाकी, थकबाकीच्या रकमेचा मोठ्ठा भाग या संबंधित विभाग व म.रा.वि.मंडळ यांनी झालेल्यावर एकत्रच सतर रक्कम मंडळास पुढाची समायोजनाने अदा करण्यात येईल.

४.१. संपत्ती आणि अग्नीशमन केंद्र या अत्यावश्यक सेवा देणार्या वीज पुरवठा थकबाकीसंदर्भात खंडित करण्याची मुभा विहीत कार्यसूद्धतीचे पालन केल्यावर मंडळास राहिल.

महाराष्ट्राचे राज्याल याच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्री.जी.शास.)

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत:-

सर्व अग्र मूल्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव

सर्व विभागीय आयुक्त/जिल्हाधिकारी/जिल्हा पोलिस अधिकांक

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी

आयुक्त, सर्व महानगरपालिका

मुख्याधिकारी, सर्व नगरपरिषदा

अध्यक्ष, म.रा.वि.मंडळ, प्रकाशगड, जाल्हे (पूव), मुंबई ४०००५१

सदस्य सचिव, महाराष्ट्र लोक प्रधिकरण, ४था मजला, एक्सप्रेस टावर्स, नरीमन पॉईंट, मुंबई.

मुख्य सचिव (पापु-३३) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.३

उपसचिव, (पं-४) साम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.

उपसचिव, (नवि-२३) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.

महानगरपालिका/नगरपालिका यांनी महाराष्ट्र राज्य
विद्युत मंडळाची खोजेची देयके व थकबाकी
भाबक्यासंबंधी.....

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन परिपत्रक, क्रमांक : संलीप-१०/२००२/प्र.क्र.८६/नवि-२७
संचालक, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक :- १४ मे, २००३

परिपत्रक

राज्यातील महानगरपालिका/नगरपालिका यांची रकमाबरोल दिव/पाणी पुरवठा यासाठी लागणा-या खोजेची थकबाकी अंदाजे रुपये ५५२ कोटी आहे. याचंदर्वात मुंबई उच्च न्यायालयामध्ये नागपूर खंडपीठ येथे दाखल केलेल्या जनहित याचिकेमध्ये सन्माननीय उच्च न्यायालयाने "ज्या महानगरपालिका, नगरपालिका किंवा सार्वजनिक संस्था खोज देयक निर्यामित धरणार नाहीत. अशांच्या विद्युत जोडण्या तोडण्यात याव्यात" असे निर्देश दिले आहेत. यास्तोच ज्या नागरी संस्था पाणीपुरवठा किंवा दिवाबत्तीसाठी खोजेचा वापर करतात त्यांनी खोज विलांची रक्कम दरमहा निर्यामित भरलीच पाहिजे. जर एखाद्या महानगरपालिकेत/नगरपालिकेत खोजेची थकबाकी असतील तर त्यांनी महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळाकडून जिल्हाधिकारी-यांच्या मध्यस्थीने परतफेडीचे रूप ठरवून घ्यावेत व ठरविलेल्या हप्त्याप्रमाणे रकमेचा भरणा करावा. ज्या महानगरपालिका/नगरपालिका ठरविल्यानुसार हप्त्याची परतफेड करत नसतील तर जिल्हाधिकारी-यांनी त्या महानगरपालिका/नगरपालिकांना देण्यात येणा-या शासकीय अनुदानातून हप्त्याच्या रकमेचा परस्पर महाराष्ट्र खोज मंडळाकडे भरणा कराव्यात.

याशिवाय महानगरपालिका/नगरपालिका यांनी दिवाबत्ती व सुविधा पुरविण्यास अधिक खर्च करतात त्यांच्या या खर्चात काटकसर करावी व थकबाकीची रक्कम वाडणार नाही याची नोंद घ्यावी. प्रसंगान्नात येथे असे नमूद करण्यात येते की, महानगरपालिका/नगरपालिका यांच्या उत्पन्नातील अधिक रक्कम सार्वजनिक देयके देण्यासाठी राखून ठेवावीत व मंडळास अदा करावी. अन्यथा, आयुक्त/मुख्याधिकारी यांना व्यावसायिक अदाबदार करण्यात येऊन कर्तव्यव्युत्ती केल्याबद्दल शिस्तानुसार कारवाई करण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नोंदने,

(सुभाष लाला)

सचिव

प्रत,

आयुक्त, सर्व महानगरपालिका,
संचालक, नगरपालिका शासन संचालनालय, ठरळी, मुंबई
मुख्याधिकारी, सर्व नगरपरिषदा
नगर विकास विभाग (नवि-१४, २४, २७)